

PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH
Jan Nowak

Warszawa, 16-10-2023

DOL.051.10.2023.WI.ER

Pan
Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw
Obywatelskich

Adres ESP: /RPO/SkrytkaESP

Szanowny Panie Rzeczniku,
w odpowiedzi na pismo z 25 września br. (VII.501.145.2023.KNK/MK), zawierające prośbę o odniesienie się do problematyki ochrony danych osobowych w procesie wdrażania programu „Senior+” w zakresie przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych wobec uczestników klubu samopomocy „Senior+” uprzejmie informuję, że „[Stanowisko w sprawie kwalifikowania do uczestnictwa w klubach samopomocy \(uczestnictwo w Klubie Senior+\)](#)”¹, stało się przedmiotem analizy organu nadzorczego pod kątem zgodności rekomendowanych w nim rozwiązań w zakresie zasad ochrony danych osobowych. Wskutek sygnałów kierowanych przez Inspektorów Ochrony Danych (IOD), jak również administratorów danych osobowych obligowanych mocą ww. rekomendacji do pozyskiwania i dalszego przetwarzania danych osobowych w ramach rodzinnych wywiadów środowiskowych, organ nadzorczy uznał za konieczne wystąpienie do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej² o podjęcie pod rozwagę działań mających na celu rewizję ww. stanowiska, jako nie znajdującego uzasadnienia w świetle zasad ochrony danych osobowych.

Przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej³, jest bowiem ze swej istoty czynnością znacznie ingerującą w prywatność osoby, gdyż za jego pomocą pozyskiwane mogą być duże ilości danych

¹ Stanowisko Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej opublikowane na stronie internetowej senior.gov.pl

² Pismo z 5 października 2023 r., sygn. DOL.413.9.2023.

³ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.; nazywana dalej: ustawą o pomocy społecznej).

osobowych zarówno seniorów, jak i osób trzecich (np. członków ich rodzin), w tym także danych szczególnych kategorii (np. danych o stanie zdrowia, karalności, przynależności religijnej itd.). Gromadzenie takich danych może generować dodatkowe ryzyka z punktu widzenia nieuzasadnionej i nadmiernej ingerencji w prywatność osób, których dane są pozyskiwane, a tym samym prowadzić do naruszenia zasad ochrony danych osobowych, określonych w art. 5 RODO⁴, w tym zasady proporcjonalności, czy celowości.

Jednocześnie należy zauważyć, że przepisy ustawy o pomocy społecznej⁵ precyzyjnie określają kiedy rodzinny wywiad środowiskowy może być przeprowadzony i nie można domniemywać dodatkowych warunków jego przeprowadzania i pozyskiwania danych o ile z przepisów takowe wprost nie wynikają, gdyż to również stanowi naruszenie podstawowych zasad ochrony danych osobowych, w szczególności zasady legalizmu, proporcjonalności i rzetelności (art. 5 ust. 1 lit. a, lit. c RODO).

Odnosząc się z kolei do prośby Pana Rzecznika o przekazanie informacji, czy do Prezesa UODO wpływają zapytania/skargi dotyczące przetwarzania danych osobowych w ramach programu Senior+, a także jaka jest skala tego zjawiska uprzejmie informuję, że do Urzędu Ochrony Danych Osobowych wpłynęło jedno (wyżej opisane) pytanie na piśmie, a ponadto wpływały sygnały telefoniczne od administratorów oraz od inspektorów ochrony danych.

Ponadto w załączeniu przesyłam wnioskowaną przez Pana Rzecznika kopię odpowiedzi na pismo inspektora ochrony danych, dotyczące powyższego zagadnienia (sygn. sprawy: DOL.502.140.2023.WI.ER).

Załącznik:

- kopia odpowiedzi przesłanej inspektorowi ochrony danych (sygn. DOL.502.140.2023.WI.ER).

Z wyrazami szacunku,
Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych
Jan Nowak
/-podpisano elektronicznie/

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1, z późn. zm.), nazywane dalej „RODO”.

⁵ W szczególności art. 106 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.